

ŠÍT VĚCI Z PATCHWORKU JE KRÁSNÁ PRÁCE

BRÁNA
VYSOČINY
místní akční skupina

Zlata Ptáčková

Vezme barevné či vzorované látky, rozřeže je na malé kousky, posešívá, zase rozřeže a poté pečlivě sešije do geometrického vzoru. Sedí u toho několik dní a má z toho radost. Je úžasné pozorovat, jak z různých kousků látek vzniká pod rukama šikovné patchworkářky dílo, které potěší a může se stát i součástí rodinného dědictví. „Musíte si nejprve nakreslit jeden blok, který chcete ušít. Nejsložitější je pochopit princip, jak si spočítat velikost dílků. Ty jsou nejčastěji čtvercové nebo trojúhelníkové. Čtverec lze dělit jednou úhlopříčkou či dvěma. To jsou takové ty nezákladnější výpočty,“ říká **Jana Dušková**, která se v Tišnově už přes dvacet let zabývá šitím ve stylu patchwork.

Pokud má někdo tvůrčího ducha, má velkou výhodu. Šít patchwork (ang. patch = záplata, work = práce, pozn. autora) se ovšem dá i bez něj. Speciální textilní techniku se lze naučit a pak využít inspirace v knihách, časopisech a na internetu. Podle návodu ušijete cokoli, když víte, jak na to. „Dá se šít i v centimetrech, ale v palcích, byť je to u nás neobvyklá měrná jednotka, je to jednodušší. U šicího stroje je totiž patka, která má od jehly ke kraji čtvrt palce, a my se učíme počítat na čtvrtpalcovou patku přídatky. Takže já když si to dobře napočítám, dobře naměřím dílky a budu šít touto patkou, tak vím, že to ušiji přesně. Kdežto na centimetry, tam ta přesnost není, navíc centimetr se nedá přesně přepočítat do palců,“ vysvětluje Dušková s tím, že další záležitostí by už na začátečnický čekatel neměly.

Deka Dear Jane.

Jana Dušková ve své dílně.

Foto: Zlata Ptáčková

Ve stylu patchwork lze ušít deky, dětské dečky, přehozy, polštáře, ubrusy i prostírání.

Ohio Star nebo Srub

Původně se na prošívání ozdobné deky využívaly látky z vyraženého oblečení. I dnes se tak šijí „vzpomínkové“ příkrývky. Ve specializovaných obchodech ale koupíte látky přímo určené pro patchwork. „Látka musí být vždy ze stoprocentní bavlny s plátěnou vazbou, aby nepružila. Nově koupenou látku je nutné nejprve vysrážet. Když to neuděláte, může se srazit na hotovém výrobku. Mezi další základní potřeby patří podložka, pravítka a řezák. S těmito pomůckami si pro začátek vystačíte. K dostání jsou další speciální pravítka, šablony, jsou vhodné třeba i ploché špendlíky. Ale na to si přijde každý sám, když začne šít.“ Nezbytností je pak žehlička a šicí stroj.

Vzorů je nespočet a mají dokonce svá jména jako Medvědí tlapky, Větrník anebo Opilcova stezka. Mezi vzory ovšem převládají různé hvězdy (Ohio Star, Lone Star), jejichž názvy jsou odvozeny od místa, kde byly poprvé ušity. „Velmi oblíbený je Srub, což je blok, který má ve středu

čtvereček v barvě ohně – červenou, žlutou či oranžovou – a kolem se přišívají další pásy. Dvě strany jsou světlejší a dvě tmavší a znázorňují světlo a stín.“ To, co se dříve považovalo za nouzový produkt vzniklý sešíváním kousků různých látek, se dnes cení jako mistrovská díla zručných švadlen.

Ocenění na mezinárodní výstavě

Kouzlu záplat Jana Dušková propadla v roce 2002. Rok nato absolvovala kurz patchworku pro začátečnický na stroji a poté se snažila naučit každou patchworkovou techniku. Pro inspiraci navštěvovala vyhlášené výstavy v Evropě a na některých také vystavovala. V roce 2011 vyhrála na mezinárodní výstavě 5. Prague Patchwork Meeting s dekou s názvem Dear Jane návštěvnickou cenu. Pořádala také čtrnáct výstav patchworku v Tišnově. Ve městě prošlo jí pořádanými patchworkovými kurzy na 120 zájemkyň, které učila úplným základům a poté se s ní zdokonalovaly ve složitějších technikách.

Momentálně si u ní můžete koupit hotové deky, dětské dečky, přehozy, polštáře, ubrusy a prostírání. Mimo šití se specializuje na prodej bavlněných látek na patchwork, převážně z dovozu, a prodej pomůcek, případně poradí s výběrem šicího stroje pro domácí šití. „Na podzim bych chtěla spustit videokurz pro začátečnický a dále připravovat kurzy pro pokročilé. Potom ještě také chystám projekty, které už jsou určeny přímo pro pokročilé patchworkářky. Zakoupí si návod, který mám rozkreslený v pdf souborech, a k tomu natáčím ke složitějším blokům videopostupy,“ plánuje Jana Dušková. Nejráději se věnuje zakázkovému šití. ☺

Foto: archiv Jany Duškové

Jana Dušková pořádala čtrnáct výstav patchworku v Tišnově.